

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра теорії та історії держави і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан МТФ
Вячеслав БРАТІШКО
«22» травня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри теорії та історії держави і права
Протокол №13 від «12» травня 2024 р.

Завідувач кафедри теорії та історії держави і права

 Віра КАЧУР

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Автомобільний транспорт»

 Євген КАЛІНІН

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ**

Галузь знань 27 «Транспорт»

Спеціальність 274 «Автомобільний транспорт»

Освітня програма «Автомобільний транспорт»

Факультет Механіко-технологічний

Розробники: к.ю.н. Авраменко С.М.

Внесено зміни до п.11 відповідно до
Протоколу №6 ВР МТФ від 22.01.2026 р.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни
«ПРАВОВА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ»

Дисципліна «Правова культура особистості» є обов'язковою дисципліною й охоплює вивчення теорії правової культури особистості, закономірностей та специфіки розвитку держави та права, основних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності органів держави та організації суспільного життя, прав і обов'язків громадянина, ознайомлення з вузловими положеннями основних галузей права та їх застосуванням, а також перспективами розвитку правової системи України у зв'язку з євроінтеграційними процесами.

У процесі вивчення дисципліни розглядаються механізми правового регулювання, порядок звернення громадян до органів державної влади та місцевого самоврядування. Особливу увагу приділено питанням правових гарантій реалізації прав і свобод людини.

Оволодіння цією дисципліною сприяє формуванню у здобувачів цілісної системи знань про сутність правової культури, її структуру, функції та роль у розвитку суспільства, виробленню правового мислення і культурного стилю правомірної поведінки у повсякденному житті як у міжособистісних взаєминах, так і при спілкуванні з представниками судових та правоохоронних органів.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	274 Автомобільний транспорт	
Освітня програма	Автомобільний транспорт	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	—	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	3	3
Семестр	6	6
Лекційні заняття	30 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	4 год.
Лабораторні заняття	—	—
Самостійна робота	60 год.	112 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	1 год.

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета – сформувати у студента/ки загальнотеоретичні знання про роль та цінності правової поведінки та правової культури осіб, різних соціальних груп, виробити правове мислення та культурний стиль правомірної поведінки, в тому числі в спілкуванні, як у повсякденному житті так і в різних суспільних відносинах, підвищити рівень правової обізнаності та утвердити правильне розуміння своїх прав, обов'язків та свобод і захисту інтересів..

Завдання – вивчення теорії правової культури особистості, закономірностей та специфіки розвитку держави та права, основних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності держави та організації суспільного життя, прав і обов'язків громадянина, ознайомлення з вузловими положеннями основних галузей права та їх застосуванням, а також ознайомити студентів із перспективами розвитку правової системи України у зв'язку із євроінтеграційними процесами. Важливим завданням є створення мотивації до самонавчання та особистісного розвитку.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері автомобільного транспорту або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів технічних наук, економіки та управління і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово при обговоренні професійних питань.

ПРН 8. Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з

експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.

РН 25. Презентувати результати досліджень та професійної діяльності фахівцям і нефахівцям, аргументувати свою позицію

РН 26. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. <i>Правова культура особи та її місце і значення в правовій системі суспільства</i>													
Правова культура та правова свідомість	1-2	16	4	4			8	17		1			16
Цінність правового регулювання	3-4	16	4	4			8	17		1			16
Разом за змістовим модулем 1	32		8	8			16	34		2			32
Змістовий модуль 2. <i>Правова культура особи в механізмі правового регулювання</i>													
Реалізація суб'єктивних юридичних прав та юридичних обов'язків.	5-6	16	4	4			8	17	1				16
Застосування правових норм у запобіганні корупційним порушенням	7-8	16	4	4			8	17	1				16
Особливості застосування правових норм в різних галузях права	9-10	16	4	4			8	17		1			16
Захист порушених суб'єктивних прав	11-12	16	4	4			8	17		1			16
Разом за змістовим модулем 2	64		16	16			32	68	2	2			64
Змістовий модуль 3. <i>Правова культура особистості в механізмі правового примусу</i>													
Юридична відповідальність	13-14	16	4	4			8	9	1				8
Покарання та його види	15	8	2	2			4	9	1				8
Разом за змістовим модулем 3	24		6	6			12	18	2				16
Усього годин	120		30	30			60	120	4	4			112
Курсовий проект	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Усього годин	120		30	30			60	120	4	4			112

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Правова культура та правова свідомість	4
2	Цінність правового регулювання	4
3	Реалізація суб'єктивних юридичних прав та юридичних обов'язків	4
4	Застосування правових норм у запобіганні корупційним порушенням	4
5	Особливості застосування правових норм в різних галузях права	4
6	Захист порушених суб'єктивних прав	4
7	Юридична відповідальність	4
8	Покарання та його види	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Правова культура та правова свідомість	4
2	Цінність правового регулювання	4
3	Реалізація суб'єктивних юридичних прав та юридичних обов'язків	4
4	Застосування правових норм у запобіганні корупційним порушенням	4
5	Особливості застосування правових норм в різних галузях права	4
6	Захист порушених суб'єктивних прав	4
7	Юридична відповідальність	4
8	Покарання та його види	2
Разом		30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Правова культура та правова свідомість	8
2	Цінність правового регулювання	8
3	Реалізація суб'єктивних юридичних прав та юридичних обов'язків	8
4	Застосування правових норм у запобіганні корупційним порушенням	8
5	Особливості застосування правових норм в різних галузях права	8
6	Захист порушених суб'єктивних прав	8
7	Юридична відповідальність	8
8	Покарання та його види	4
Разом		60

6. Засоби діагностики результатів навчання:

- залік;
- модульні тести;
- реферати;
- інші види.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод;
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- інші види.

8. Методи оцінювання

- залік;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах
- інші види.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

10. Навчально-методичне забезпечення:

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни – <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=4177>

- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Попова О.В. Правова культура особистості. Навчальний посібник зі схемами. К.: НУБІП України, 2021. 186 с.
2. Кіріяк О.В., Пацурківський Ю.П., Гудима-Підвербецька М.М. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник / О.В. Кіріяк, Ю.П. Пацурківський, М.М. Гудима-Підвербецька. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
3. Судові та правоохоронні органи України : підручник / В. В. Дараган, О. П. Бойко, Т. Г. Бадалова та ін.; 2-е вид., доп. і перероб. – Дніпро : ДДУВС, 2023. – 436 с.
4. Сімейне право України: Підручник / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І. В. Жилінкова та ін.; За заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової. – К.: Юрінком Інтер, 2004. — 200 с.
5. Цивільне право. Альбом схем : навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 2 / Є. О. Мічурін, О. Р. Шишка. – Вид. 6-те, перероб. – Харків : Право, 2022. – 250 с.
6. Суходоля М. В. Безпосередні засоби впливу на правосвідомість та правову культуру. Журнал східноєвропейського права. 2021. № 85. С. 150-155. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jousepr_2021_85_17
7. Макеєва О. М. Функції правової культури у сучасному інформаційному просторі. Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2021. № 1. С. 54-60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npna_2021_1_9
8. Трудове право : підручник / [О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А.М. Слюсар та ін.] ; за заг. ред. О.М. Ярошенка. – 3-тє вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2021. – 544 с.
9. Цивільне право : особлива частина. Практикум : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / кол. авт. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021. – 264